

Letno vsebinsko poročilo Kulturnega društva Gmajna za leto 2023

Kulturno društvo Gmajna
Dolenjska cesta 128, 1000 Ljubljana

Spletna stran: <https://push-forward.org/kdgmajna>

Kontakt: kdg@gmail.com

Datum priprave poročila: oktober 2026

Kulturno društvo Gmajna (KDG) je v letu 2023 delovalo na področju krepitve političnega glasu in sodelovanja migrantov pri oblikovanju politik vključevanja ter zagovorništva njihovih pravic. Večina dejavnosti je potekala v okviru projekta EMVI (Empowering Migrant Voices on Integration and Inclusion Policies), ob tem pa je društvo začelo izvajati nov evropski projekt GETCohesive in zaključilo dejavnosti projekta Skupni prostor za dostojno vključevanje v družbo (ACF 2022). Poročilo predstavlja zgolj vsebinsko delo društva.

Leto 2023 v številkah – izbrani podatki

- **4 izobraževalna srečanja** »Empowering Migrant Voices« v prostoru Info pisarna (februar–maj 2023), od načrtovanih 10 srečanj v okviru projekta EMVI.
- **1 interaktivna predstavitev** platforme DECIDIM Ljubljana (julij 2023).
- **1 javni poziv vladi**, pripravljen skupaj z Infokolpo (marec 2023).
- **1 protokol posredovanja** v primerih pridržanih v Centru za tujce (december 2023).
- **1 nov mednarodni projekt**, GETCohesive, z začetkom izvajanja 1. aprila 2023.

Izpostavljamo le nekaj številčnih podatkov o dejavnostih in rezultatih, predstavljenih v poročilu.

Projekt EMVI: krepitev glasu migrantov

KDG je partner v projektu EMVI (2022–2023), ki je namenjen večji vključenosti migrantov v odločanje na lokalni in nacionalni ravni v Avstriji, Nemčiji, Grčiji, Italiji in Sloveniji. V letu 2023 je društvo gostilo serijo izobraževalnih srečanj, zasnovanih na desetih spletnih modulih EMVI, ki obravnavajo teme, kot so človekove in migrantske pravice, stanovanja, državljansko udejstvovanje, enakost spolov, zagovorništvo, mreženje, vodenje projektov, jezikovna integracija in pridobivanje sredstev. Srečanja so bila namenjena migrantom in migrantskim skupnostim v Sloveniji, v skupnostnem prostoru Info pisarna na Ulici Vide Pregarčeve 11 v Ljubljani. Potekala so v angleščini s prevajanjem po potrebi, udeležencem pa so bili ponujeni pomoč pri prevozu, varstvo otrok ter hrana in pijača.

Foto: Skupinska fotografija pred stavbo Evropskega parlamenta.

Izobraževalna srečanja

20. februar – Boji beguncev in migrantov kot osvobodilno gibanje. Delavnico je vodil dr. Andrej Kurnik s Fakultete za družbene vede. Obravnavala je zmožnost delovanja in avtonomijo beguncev in migrantov, ki sta pogosto zamolčani v podobah »žrtve« ali »zlikovca«. Sledilo je srečanje za izpostavljanje vprašanj o politikah vključevanja.

27. februar – Stanovanje kot človekova pravica. Gosta sta bila Maša Hawlina (stanovanjska zadruga Zadrugator) in Rok Ramšak (Najemniški SOS). Obravnavala sta stanovanjsko krizo v Sloveniji, položaj najemnikov in možne rešitve od spodaj navzgor, kot so stanovanjske zadruge in najemniška zveza. Sledilo je praktično usposabljanje o iskanju stanovanja v Sloveniji in o ovirah, s katerimi se pri tem srečujejo migranti.

21. marec – Zagovorništvo, mreženje in strateško komuniciranje. Gost je bil Furkan Guner iz Društva Medkulturni dialog, ki je predstavil delovanje društva in njegove projekte medkulturnega dialoga, vključevanja in aktivnega državljanstva. Pred predstavitvijo je potekalo srečanje za izpostavljanje vprašanj, ki zadevajo vsakdan migrantov v Sloveniji.

11. maj – Gibanje Ženska, življenje, svoboda. Usposabljanje o enakosti spolov je vodila iranska feministična aktivistka Shiva Nazar Ahari, ki v Sloveniji živi od leta 2019 v okviru programa ICORN. Predstavila je razmere v Iranu po uporabi, ki je sledil umoru Mahse Amini, odziv oblasti in način, kako ženske odpor nadaljujejo v vsakdanjem življenju.

Foto: Srečanje v skupnostnem prostoru Info pisarna, Ljubljana.

30. november – Človek in voda v Maroku: predavanje Simone K. Zupanc. V Info pisarni je potekalo predavanje Simone K. Zupanc o povezavi med človekom in vodo v Maroku. Udeleženci so odkrivali, kako družbena organizacija, okolje, infrastruktura in duhovna interpretacija vode tvorijo družbeno tkivo vsakdanjega življenja. Spoznali so, kakšen pomen ima voda v maroški vasi Ašbarū in njeni okolici. Predavanje je bilo zanimivo.

Foto: Predavanje o povezavi med človekom in vodo v Maroku, Info pisarna, Ljubljana.

Politična participacija: DECIDIM Ljubljana

V okviru projekta EMVI je društvo spodbujalo pilotno uvajanje platforme DECIDIM Ljubljana, odprtokodnega spletnega orodja za politično participacijo, katerega cilj je okrepiti politični glas in vključevanje migrantov v Mestni občini Ljubljana. Platforma omogoča soustvarjanje predlogov za bolj vključujoče politike in nove oblike sodelovanja med prebivalci ter lokalnimi in državnimi oblastmi. DECIDIM uporabljajo mesta, kot so Gradec, Barcelona, Helsinki in New York.

11. julija 2023 je KDG v prostorih društva na Ulici Vide Pregarčeve 11 pripravilo interaktivno predstavitev platforme z osnovami uporabe. Platforma vsebuje tudi bazo nevladnih organizacij s področja migracij, k udeležbi pa so bili posebej povabljeni njihovi predstavniki.

Oktobra 2023 je društvo začelo zbirati ideje migrantov za izboljšanje življenja v Ljubljani pod geslom »Kaj potrebujete, da se boste v Ljubljani počutili bolj doma?«. Platforma je na voljo v 13 jezikih in kot aplikacija, sprejeti predlogi pa naj bi bili predstavljeni Mestni občini Ljubljana.

Zagovorništvo: javni poziv glede jezikovnega izpita A1

Marca 2023 sta Infokolpa in KD Gmajna objavila javni poziv k umiku zahteve po izpitu iz slovenščine na ravni A1 ob podaljšanju dovoljenja za začasno prebivanje, kot so jo predvidele spremembe Zakona o tujcih (Ztuj-2F). Poziv je opozoril, da bi zahteva predvsem v migrantskih družinah lahko ogrozila pravico do družinskega življenja, da v državi ni zadostnih zmogljivosti za kakovostne jezikovne tečaje in da je treba zahtevo prilagoditi tudi osebam iz neslovanskih jezikovnih okolij. Poleg tega je poudaril potrebo po več sredstvih za programe integracije na lokalni ravni ter po vključevanju migrantskih skupnosti v odločanje, hkrati pa se je odzval na sovražni diskurz o priseljencih v javni razpravi. Poziv je nastal v okviru projekta EMVI.

Projekt Skupni prostor za dostojno vključevanje v družbo (ACF 2022)

Projekt, izveden od marca 2022 do februarja 2023 na podlagi javnega poziva za male projekte, je bil v letu 2023 zaključen. Njegov rezultat je protokol posredovanja v primerih pridržanih v Centru za tujce, ki so ga člani civilne iniciative Infokolpa oblikovali v okviru projekta in je bil objavljen decembra 2023. Protokol opisuje, kako vzpostaviti stik s pridržano osebo in kako ukrepati glede na njen položaj: prosilec za mednarodno zaščito, oseba, ki še ni zaprosila za zaščito, in oseba v postopku odstranitve zaradi nedovoljenega bivanja. Opozarja na kratek rok za pritožbo (tri dni), na pomanjkanje pravne pomoči za osebe v postopku odstranitve in na pomen spremljanja delovanja institucije.

Foto: Humanitarna pomoč (obutev) v Info pisarni, Ljubljana.

Projekt GECohESive

KDG je 1. aprila 2023 začelo izvajati projekt GECohESive – Governance Enhancement for Cohesive Societies (2023–2026), ki ga sofinancirata Evropska unija v okviru programa Interreg Srednja Evropa in Evropski sklad za regionalni razvoj. Projekt je namenjen vključevanju ranljivih skupin in organizacij tretjega sektorja v oblikovanje politik, povezanih z oskrbnimi storitvami, preprečevanjem podnebnih sprememb in ohranjanjem biotske raznovrstnosti, z utrjevanjem participativnega upravljanja. Vodilni partner je Univerza Ca' Foscari v Benetkah, v projektu pa sodeluje dvanajst partnerjev iz Avstrije, Italije, Nemčije in Slovenije. Vodja projekta pri KDG je Aigul Hakimova.

Več o projektu GECohESive: <https://www.interreg-central.eu/projects/getcohesive/>

Usmeritve za naslednje leto

V letu 2024 bo društvo nadaljevalo delo na področju participacije migrantov in zagovorništva pravic, nadaljevalo izvajanje projekta GEtCoheSive ter z novimi projekti gradilo na izkušnjah projekta EMVI. Prednostne naloge bodo ohranjanje skupnostnega prostora Info pisarna, krepitev sodelovanja z migrantskimi društvi in lokalnimi oblastmi ter jezikovna dostopnost vsebin za udeležence.